

Plan mot kränkande behandling

Höglundaskolan

Verksamheter som ingår i planen: F – 9, fritidshem och anpassad grundskola

Ansvarig rektor: Björn Melander

Giltighetstid: 2023-08-24 – 2024-08-23

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn och elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en plan mot kränkande behandling är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

En skola i tiden för framtiden

Skolan ska vara en god miljö för lärande, utgöra en bra plattform för livslångt lärande och vara en arbetsplats där elever, personal och vårdnadshavare samarbetar väl för att uppnå skolans mål. Arbetet ska präglas av respekt för varandra och för skolans uppdrag.

Kartläggning av trygga och otrygga platser görs klassvis med hjälp av kartor/bilder tillsammans med mentor/klasslärare. Klassernas sammanställning tas med till elevrådet av klassens elevrådsrepresentant. Elevrådet använder sammanställningarna under sin trygghetsvandring för att se över vad som kan göra platserna tryggare. Kartläggningar och trygghetsvandring genomförs årligen.

Klassbarometern är en undersökning som genomförs regelbundet för att få en överblick över trivsel, trygghet och studiero.

Utvecklingssamtal genomförs i alla klasser en gång per termin där trivsel, trygghet och studiero är stående punkter.

Klassråd genomförs i klasserna inför varje elevråd. Punkterna trivsel, trygghet och studiero är stående punkter även på klassråden.

3. Kartläggning av risker

Risker som vi har identifierat utifrån kartläggningar, Stella, hälsosamtal, klassbarometern med mera

Risk/riskområde	Underlag som identifierat risk (gärna flera källor)	Antagande om orsak(er)

Matsalen Parkgatan	I analysen av hälsosamtalen framkommer det en ovilja från eleverna att vara i matsalen.	Stökig miljö, känsla av otrygghet
Korridorer	I analysen av hälsosamtalen framkommer det en rädsla från eleverna att vistas i korridoren då det finns risk för konflikter och bråk.	Stökig miljö, känsla av otrygghet
Toaletter	Utifrån samtal i klasserna på högstadiet har det framkommit att eleverna inte känner sig trygga eller att de får vara ifred när de ska gå på toaletten.	Man blir störd, får inte vara ifred, dörrar som lätt går att öppna utifrån

4. Utvärdering av genomförda insatser

En pågående insats från föregående läsår kommer att utvärderas i slutet av läsåret. Även de riskområden som identifierats inför detta läsår (se 3. Kartläggning av risker) kommer att utvärderas i slutet av läsåret.

Planerad insats	Resultat av insatsen	Utvärdering av insatsen
Rastvärdar	Tryggare raster med fler vuxna närvarande på rasterna i bl.a. korridorer men även utomhus.	Arbete pågår

5. Handlingsplan: mål och åtgärder

Mål med åtgärden	Konkreta åtgärder	Effekter som vi vill uppnå med åtgärden	Hur uppföljningen ska ske • Ansvarig för åtgärden • Datum när åtgärderna ska vara genomförda
Öka kunskap kring hur vi personal skriver Stellor	Genomgång på APT	Kunskap hos personalen om hur man skriver Stellor. Få syn på vilka typer av trakasserier vi har på skolan, underlag för analys	Utvärdering sker i juni 2024 av Nolltoleranstemet
Öka tryggheten i matsalen	Enkäter i åk 5 - 9	Få kunskap om vad eleverna upplever som otryggt och få kunskap om vilka åtgärder som vi kan behöva sätta in.	En enkät varje termin, som utvärderas i juni 2024

Förtydliga våra rutiner för Nolltoleransarbetet	Rutiner och årshjul	Bli tryggare och effektivare i arbetet med Nolltolerans för elevernas trygghet och trivsel på skolan.	Utvärdering sker i juni 2024 av Nolltoleranssteamet
---	---------------------	---	---

6. Delaktighet

På skolan genomförs kartläggning av trygga och otrygga platser klassvis med hjälp av kartor/bilder tillsammans med mentor/klasslärare. Klassernas sammanställning tas med till elevrådet av klassens elevrådsrepresentant. Elevrådet använder sammanställningarna under sin trygghetsvandring för att se över vad som kan göra platserna tryggare. Kartläggningar och trygghetsvandring genomförs årligen.

Klassråd genomförs i klasserna inför varje elevråd. Punkterna trivsel, trygghet och studiero är stående punkter även på klassråden.

Klassbarometern är en undersökning som genomförs regelbundet i klasserna för att få en överblick över trivsel, trygghet och studiero. Mentor ansvarar för att sammanställa och åtgärda eventuella behov.

Utvecklingssamtal genomförs i alla klasser en gång per termin där trivsel, trygghet och studiero är stående punkter.

Hälsosamtal genomförs i årskurserna F, 4 och 7 tillsammans med elever och skolsköterska. I de lägre årskurserna deltar även vårdnadshavare. En del i hälsosamtalet handlar om trygghet och trivsel.

På skolan utses kamratstödjare i åk 5 - 9. Kamratstödjarna utbildas av personal på skolan. Deras uppdrag är att förmedla hur trivseln och tryggheten är bland eleverna. De ska vända sig till vuxna på skolan om de får signaler om att det är otryggt eller om konflikter uppstår.

7. Förankring

Personal informeras inför skolstart om planen mot kränkande behandling. Planen lyfts inför varje nytt läsår med eleverna och vårdnadshavare kan ta del av vårt arbetssätt via ett nyhetsutskick i V-klass.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när elev kränker, trakasserar eller diskriminerar:

1. Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen kontaktar klasslärare/mentor.
2. Klasslärare/mentor kontaktar omgående utsedd kontaktperson(er) med fördjupad kunskap om kränkning, trakasserier och diskriminering.
3. Föräldrar/vårdnadshavare kontaktas.
4. Skyndsam anmälan till Stella-systemet. Utöver anmälningsskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärdsskyldighet.
5. En utredning utifrån händelsen påbörjas, där även förskolans atmosfär och skolans kultur ingår i kartläggningen.
6. I vissa situationer kan elevhälsan behöva kopplas in.
7. Upprätta tid för uppföljning och utvärdering.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar elev:

1. Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
 2. Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.
-

Bilaga 1: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- **Kön**

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

- **Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)**

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

- **Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

- **Funktionsnedsättning (i diskrimineringslagen funktionshinder)**

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

- **Sexuell läggning**

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuellitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekats tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäligen tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet *sexuella trakasserier* innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Anm.: Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan till exempel ske genom skolans regler, undervisning och läroböcker.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- Främlingsfientlighet

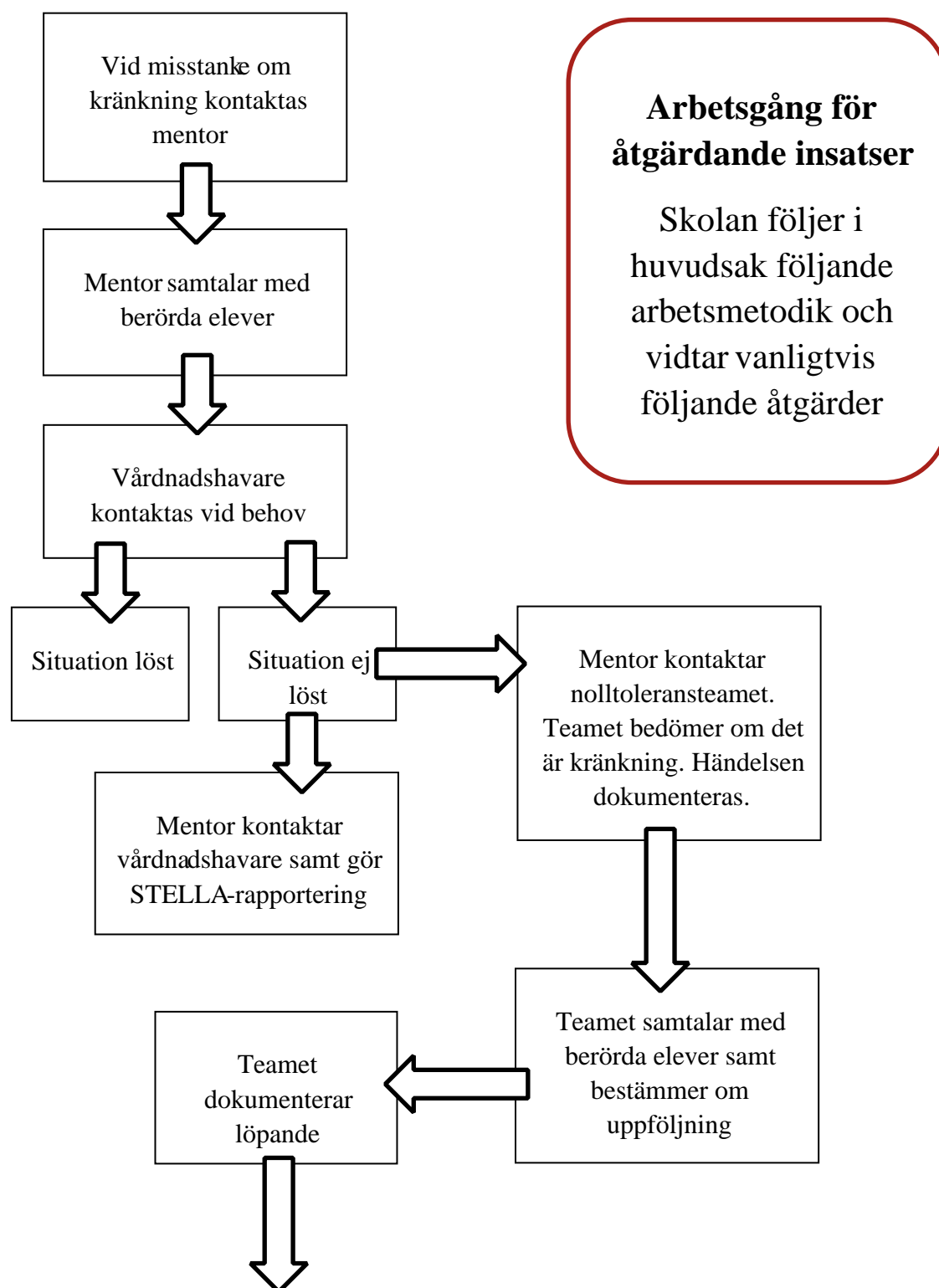
Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

Bilaga 2: Rutiner för akuta situationer

Fortsättning på nästa sida.

